

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 180.—
Pe un jumătate an.....Lei 100.—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500.—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69

Pirații tiparului cotidian.

Lacheii scrisului rușinos, care se răsfăță cotidian în coloanele „Ordinei” și a celorlalte organe liberale-averescane au depășit în ultima vreme orice limită. Cele mai fundamentale exigențe de ordin etic sunt cinic nesocotite și maltratate într-un stil degradant și fără hal de acești incerti și improvizatori mănuiitori de condei, adunături stilistice de ultimă oră.

„Poluția presei bucureștene” cum a numit d. Pamfil Șeicaru pe Mihail Burilianu, își imprăștie sfidător injurăturile cotidiene lovind când în cutare ministru, când în vre-un muritor mai mic care n'are posibilitatea să se apere.

Cei mai reprezentativi bărbați de stat și buni români sunt decretați fără nici o nesocotință „bandiți”, „trădători”, „incapabili” și supuși permanent unei mizerabile tentative de discreditare și compromitere.

Asistăm astfel la cea mai teribilă și fatală răsturnare a realității și a valorilor, creindu-se o atmosferă încărcată de nesiguranță proprie de orice experiență și lovituri de aventură.

Se distruge cu o criminală și tâmpită perseverență orice încredere a nației în conducătorii ei prin insinuări ticăloase, documente răstălmăcite și lucrături desgustătoare.

Nu se gândește nimeni ce va fi mâine unde va duce acest teribil desmăț uci-gaș și iresponsabil?

Oricine va lua în mână un exemplar din „Ordinea” va constata că n'avam invective suficiente și proprii a cravașa acest rușinos mod de a se colomna și compromite.

Singurul noroc pare a fi acela că opinia publică s'a săturat literalmente de acești mincinoși propovăduitori ai panice și lucrăturilor tendențioase.

Lectorul de azi al unui ziar știe de obicei ce trebuie să creadă și ce nu, din proza banală și de multeori agramată a unui articol de ziar!

Dar să revenim la însăși esența călăuzitoare a acestor rânduri.

Unele ziare în frunte cu „Ordinea” au depășit — cum am spus — ultimele zăgazuri ale bunului simț și ale rușinei.

Și după ce li-s'a părut că pe o clipă li-s'au uzat armele de atac împotriva guvernului Maniu, au pus la cale diverse atacuri subtilizate la adresa Regentei.

Scrisoarea deschisă pe care d. Mihail Burilianu o adresează ieri Inaltei Regențe este pe de-a dreptul tendențios scrisă, cu urâte și condamnabile dedesubturi. Scrisoarea directorului Ordinii începe așa... „Alteț Regală, Inalt Patriarh”, ca și când Regența ar exista numai din două persoane și ca și când Inaltul Regent Sărățeanu n'ar fi al treilea membru care completează Inaltul for constituțional cu aceleași prerogative regale. Pe de altă parte — în restul scrisorii directorul

„Ordinei” cere măsuri dela Inalta Regență împotriva oamenilor actualului regim, pe care îi descrie în modul cel mai infam posibil.

Noi, nu intrăm deal.fel în analiza de amănunt a scârbavniciei proze buriliniene, fiindcă ne copleşte un imens dispreț, față de acești oameni certați cu bunacredință și cu moralitatea profesională.

Tot ce vrem să se știe e că nu admitem sub nici un motiv coborârea Coroanei în luptele intrinsece de partid!!

Unde vom ajunge dacă ultimul arbitru și for de judecată deasupra neînțelegerilor politice va fi desvâluit de aureola mistică, care îl face să asigure

echilibrul statal și național al unui popor?!

Domnilor dela „Ordinea” și celelalte tribune de calomni, injurați și tipați cât vreți, atacați pe oricine dacă altfel nu aveți astâmpăr sau așa va cer interesele dar nu coborâți Coroana și Inalta Regență în arena luptelor politice!!

Căci aceste nesocotite maniere, pornite din degradante calcule electorale s'ar putea răzbuca amar.

În loc să destrămăm nimbul Coroanei, datorită fiecăruia român este să ne strângem mai mult ca oricând în jurul ei, s'o iubim și să o apărăm!

Bazil Gruia.

A TREIA INvingERE.

Alături de 12 Decembrie 1928 și 5 Februarie 1930 ziua de 14 Martie, ca sinteză a alegerilor comunale din centrele mai însemnate ale țării, a însemnat o nouă strălucită biruință a partidului național-țărănesc. Democrația curată a cărei steag e purtat cu atâta demnitate de d. Iuliu Maniu se instăpânește în sfârșit pe ultimele redute ale oligarhiei liberalo-averescane, cari au fost orașele și municipiile țării.

Invingerea s'a desăvârșit treptat începând cu alegerile parlamentare, continuând cu cele județene și culminând în alegerile comunale de ieri — care au însemnat aureolarea străduintelor democratice ale unui întreg popor, sătul de tirania acaparatoare a liberalilor și averescanilor.

Țara întreagă poate deci râsufla ușurată: paraziții au fost scuturați de pe spinarea nației! Regimul nou pe care l-am așteptat atâta și la promovarea căruia am muncit cu toții are de abia de acum posibilitatea să-și taie drum larg în ogorul realizărilor.

Alegerile au decurs în cea mai desăvârșită ordine și liniște. Partidul național-țărănesc care și-a înscris în programul de guvernare libertățile cetățenești și-a respectat întru toate angajamentele programatice.

Dacă ici colo s'au întâmplat unele incidente regretabile, acestea se datorează numai diferiților agenți liberalo-averescani, care în nesocotința lor oarbă s'au pretat la cele mai condamnabile provocări.

Dar alegerile comunale de ieri mai comportă și o altă semnificație. Aceea a împrăștierii oricărui bănuială că național țărăniștii și-ar fi pierdut: popularitatea!

Au dovedit acest fapt atât alegerile județene cât și alegerile comunale de ieri, așa că scribii liberali și averescani ar trebui să înceteze odată cu flașnetarea tuturor minciunilor și informațiilor răstălmăcite.

Guvernul și partidul național-țărănesc are deplina încredere a masselor po-

pulare și în dorința-i sinceră de a instaura binele în aceasta țară, nu se poate opri din drum la toate calomniile fanteziste ale partidelor adverse.

Indurerarea Franței.

Sora noastră Franța, esența latinității și a rasei umane și-a îmbrăcat sufletul în doliu. Un groaznic potop, de proporții biblice, a distrus gospodăria întregii, a ruinat literalmente regiuni întregi lăsând pradă disperării și mizeriei oameni și familii nenorocite.

Franța care și așa a avut de suferit în trecut atâtea tragedii pentru binele comun al omenirii, Franța care în războiul mondial a promovat cu sacrificiul sângelui birninja ideilor de umanitate și libertate împotriva forței brute, a fost din nou jertfa acestui fatal și groaznic puhoiu și revărsare de ape.

Nașunea română legată de nașunea franceză nu numai prin legături de sânge ci și prin o nobilă comunitate de aspirații, a primit această nenorocire cu aceeași durere — cu care o soră bună împărtășește tragedia unei surori mai mari.

Pentru ajutorarea sinistraților, a familiilor și orfanilor rămași pe drumuri, s'a deschis la București — o listă de subscripție, pe care au și subscris deja sume însemnate diferiți bărbați, nu în calitatea lor de reprezentanți ai vre-unui partid politic, ci în calitate de simpli particulari cu dragoste și sinceră dorință de a întinde o mână de ajutor noastrelor surori latine.

Pe lista de subscripție se poate citi numele dlui Iuliu Maniu și al altor fruntași ai vieții publice.

Alături de neamul românesc întreg, arborăm și noi flamură de doliu și participăm cu sufletul îndurerat la durerea Franței.

„CHEMAREA”.

Lupta între generații

(m) Căderea primului guvern Tardieu a dat naștere multor comentarii interesante, cari la noi au rămas neobservate, deși unele merita deosebită atențiune și o cât mai largă publicitate, pentru că prezintă un capitol impresionant din conflictul etern din tre generațiile cari răsar și cele cari apun. Nici unde, poate, nu este atât de acut acest conflict și nici unde nu s'au ciocnit mai puternic concepțiile și mentalitățile opuse ale acestor generații ca în Franța contemporană.

Mecanismul parlamentar și gruparea forțelor politice în Franța ne-au oferit în ultimii ani spectacole senzaționale și pline de învățăminte. Pericolul comun a oprit fluctuațiile grupărilor de forțe, a dus la un echilibru și repaos sănătos, dar îndată ce obiectivul programului național a fost atins, armonia s'a prăbușit, dând loc larg luptelor intestinale pentru acapararea egemoniei politice.

Primul guvern Tardieu a căzut pe motivul neînsemnat că n'a satisfăcut unele deziderate financiare, pentru a nu crea cazuri de precedentă și a împiedeca asaltul reducerilor de biruri, ce cu siguranță ar fi urmat și cari ar fi periclitat echilibrul bugetar. Dar aceasta constituia numai fațada acțiunii de răsturnare a unui guvern energetic și plin de succes. Guvernul lui Tardieu a fost primul guvern al generației „tinere”, deoarece Franța a fost guvernată înainte, în decursul și după războiul exclusiv de generația bătrână, de 70 de ani, care prin guvernele Briand-Poincaré și Poincaré-Briand au deținut puterea în stat, în vreme ce în dosul acestor bătrâni o a doua generație ambițioasă lupta cu nerăbdare pentru ocuparea poziției ce o merita. Reprezentantul cel mai marcant al generației celor de 50 de ani a fost Tardieu, primul care s'a sustras lanțurilor dogmatismului parlamentarismului francez. Junetea lui Tardieu, energia lui spumegătoare a turnat uleiul nou în mașina scârțâitoare a parlamentarismului francez. Dar el mai este și precursorul al unei a treia generații ce caută să se ridice, care, oțelită și coaptă în convulsunile postbelice, se pregătește acum pentru opera grea: crearea Franței nou-de după războiu.

Concepțiunea lui Tardieu este identică cu aceea a contingentului al treilea, anume că baza actuală de plasare a partidelor politice trebuie să rămână. Această bază își are rădăcinile ei în concepția de viață antibelică și este de natură ideologică, până când Tardieu și cea mai tânără generație este ferm convinsă, CĂ NUMAI POLITICA REALĂ, LIPSITĂ DE ORICE ELEMENT IDEOLOGIC (Continuare pe pag. II.)

Lupta între generații

(Continuare din pag. 1-a)

GIC POATE RĂSPUNDE ACTUALILOR NEVOI ALE FRANȚEI. In vechea ideologie politică, care a promovat gruparea partidelor, cel mai important rol l-au jucat chestiunile de ordin bisericesc, religios și călugăresc. Problema clericalismului și anticlericalismului a fost linia demarcată între partidele politice. Tardieu și generația tânără vrea să scoată aproape integral aceste chestiuni din curentul politic, să deplaseze cadrele politice actuale și să le regrupeze. Aceasta, natural, a găsit prea puțină simpatie și înțelegere la corifeii partidelor învechite, și nu e mirare că partidele din stânga l-au acuzat pe Tardieu de tendințe contrarevoluționare și dictatoriale.

Politiștii obișnuiți cu mecanismul putred și greoi al vieții parlamentare franceze, nu le-a plăcut metoda de guvernare a lui Tardieu, Tardieu a lucrat extraordinar de repede. Săptămânal a făcut de câteva ori drumul între Paris și Londra; a trecut peste formalitățile greoaie ale administrației, de multe ori a rezolvit pe cale telefonică cele mai grave hotărâri de guvernământ. Cu presa a avut contact permanent. Acest tempo și această metodă lipsesc din rutina francezilor. Aceasta este metoda americană — strigau adversarii lui Tardieu, care de fapt a stat timp îndelungat în Statele Unite, vorbește bine englezește și probabil și-a însușit ceva din metoda empirică a anglosaxonilor.

In fața pericolului metodei noi, adepții vechiului parlamentarism francez s-au înconjurat cu competența și autoritatea diverselor comisii și subcomisii parlamentare și din dosul acestui bastion trimiteau săgețile lor veninoase contra lui Tardieu, presărându-i în cale coji de portocale, până când l-au doborât. Acestor politicieni nu le-a plăcut stilul lui Tardieu, din care a lipsit nuanța, amănuntul; a fost în el ceva brutal, crud, dar în același timp puternic și tineresc.

Tribuna și incinta parlamentului a fost deja plină de „coji” de portocale și terenul devenise foarte lunecos, dar Tardieu a atacat obstacolele drept în față. A căzut și iarăși s'a ridicat și cu toată punerea în minoritate de către acel parlament dușmănos se menține la cârmă.

Contra lui Tardieu au mai lucrat și alte forțe. Oricât de tânăr, energic și capabil a fost, n'a putut birui forța factorilor economici!

Efectele stabilizării monetare: indispoziția bursei, scăderea efectelor cu 10—30%, la care s'a mai adăugat și criza agrară, pe care n'a putut-o sana guvernul lui Tardieu și nici înfrânge machinațiunile speculei.

Dacă cercetăm minuțios lupta dintre cele trei generații ale Franței și comparăm mentalitatea tinerilor francezi cu a celor din alte state, găsim o surprinzătoare concurență între ele. Pretutindeni întâlnim aceleași fenomene și manifestări, ceea ce ne îndreptățește să credem că la anumite epoci generațiile tuturor națiunilor gândesc la fel și acțiunea lor se îndreaptă spre aceleași țeluri.

Generația războiului este peste măsură de realistă și impetuosă în acțiune; ea este generația tipică a realizărilor rapide, practică și prea puțin dispusă pentru teoretizări. Războiul a lăsat urme adânci în sufletele acelora cari și-au petrecut cei mai frumoși ani din viață pe câmpul de luptă și acum dau o rezonanță aspră acțiunilor acestui tineret pentru eluatarea poziției ce o merită în actuala așezare socială și politică.

**Plugari, cetiți și răspândiți
„FOAIA NOASTRĂ”
cel mai mare ziar popular**

La Romania atuale.

Marea revistă italiană: „Critica Fascista” a dlui Ministru al Corporației dl Giuseppe Bottai, aduce în numărul ei din urmă un articol foarte interesant cu privire la actualitățile politice din Țara noastră. Autorul articolului, marele prieten al poporului român, dl Dr. Oscar Randl prin prezentul articol, a dovedit din nou — exact ca și de atâtea ori în trecut — că cunoaște profund situația noastră internă, și că atunci când e vorba să-și spună cuvântul îl spune cu autoritatea omului, care impune prin ceace spune și prin felul cum se exprimă.

Credem a face un serviciu plăcut cititorilor noștri reproducând articolul — tradus — în întregime.

Iată ce spune articolul *):

Recentele alegeri administrative, și provinciale, făcute în primele zile ale lunii Februarie a. c. oferă un prilej bun pentru a încheia un bilanț al activității de 15 luni de guvernare a cabinetului Maniu.

Cu toată lupta disperată, decisivă și zgometoasă a opoziției și în special a partidului dlui Vintilă Brătianu, guvernul Maniu obține 81,77 procente a voturilor, liberalii cari reprezintă cea mai de frunte grupare adversă abia 13,37 procente. Iar cum participarea alegătorilor la aceste votări a fost de circa 80 procente, (participarea maximă în trecut a fost de abia 70%) izbânda electorală a președintelui Maniu, poate fi considerată plebiscitară.

Iuliu Maniu, un ardelean, a preluat guvernul, precum se știe, în 10 Nov. 1928, după o așteptare pactică și o luptă politică cea mai parlamentară, susținută în numele democrației rurale, contra partidului burghez al lui Brătianu, care în trecut a prezidat timp de 60 ani destinele poporului român.

PROBA DLUI MANIU.

Entuziasmul schimbării de guvern n'a putut șterge dintr'odată un semn grav al întrebării: Oare puteau realiza dl Maniu promisiunile sale frumoase, menținându-se cu toate aceste multă vreme la putere?

Liberalii sperau, și au și spus: nu. Simțindu-se patronii organizațiilor bancare, financiare și birocratice, s'a dat puțin în lături așteptând și sperând că și popularitatea dlui Maniu se va evapora dela sine, cum s'a evaporat popularitatea lui Averescu. Maniu în schimb n'a dormit pe lauri, ci el organiză într'adevăr, nu numai administrația publică, ci națiunea întreagă, cu predilecție partea rurală, care acum pentru întâia oară în istoria ei se bucură de drepturi și libertăți civice și constituționale.

Văzându-se liberalii înșelați în socotelile lor, au eșit numai decât din rezervă, făcând întâiul apel la Regentă, unde știau că nu sunt rău văzuți, apoi au intrat la Curte; apoi s'a retras în mod demonstrativ din Camera; mai apoi au transpus propaganda lor la sate, pe urmă au dat lupta în alegeri: Totul a fost zadarnic, pentru că s'a ales cu o înfrângere după alta. Partidul liberal nu poate fi încă considerat lichidat, dar la orice caz poate fi privit o armată în retragere.

Și situația guvernului Maniu e puțin alta acum ca și cu 15 luni înainte. S'a așteptat prea mult; în realitate s'a făcut mai puțin decât s'ar fi voit. Un singur an însă nu ajunge de loc pentru realizarea unei opere colosale pe ruinele situației moștenite de către d. Maniu.

TREI GRUPURI DE PROBLEME.

Promisiunile și realizările guvernului Maniu se pot împărți în trei grupuri de probleme:

a) problemele rezolvate în întregime.

Între aceste primează o serie întreagă de legi politice, administrative, financiare, care au redat cetățeanului simțul justiției personale și încrederea în ce privește manipularea banului public. De o mare importanță a mai fost reorganizarea poliției și a jandarmeriei. În acest

*) Traducere din limba italiană de: Dr. A. T. Mureșan.

scop dl Maniu a fost nevoit să pensioneze mai mulți funcționari bătrâni, cari sabotau acțiunea sa.

O altă operă grea și importantă a fost descentralizarea administrativă, deși proiectul inițial al dlui Maniu a fost schimbat, de înalte influențe interne, pe care președintele consiliului a crezut de bine atunci a le primi. Admirabilă a fost opera dlui Ministru Virgil Madgearu, care muncea concomitent la 3 ministere: la comerț, finanțe și comunicație.

Cabinetul Maniu avu singurul puterea și istețimea să stabilizeze valuta, servindu-se de un împrumut în străinătate, care înainte vreme era vecinic refuzat guvernului liberal. Pentru ușurarea bilanțului Statului a redus numărul funcționarilor. A trebuit să introducă noi impozite pentru a contrabalansa cele 2 miliarde lei, lăsate de guvernul liberal. Zăgăzitul anului 1930 este primul buget real al României. Ministrul Madgearu a mai supus Camerei spre votare o lege nouă a minelor, modificând normele xercofoze ale dlui Vintilă Brătianu, care vecinic a combătut capitalul străin. Dlui Maniu i-a favorizat și providența, care anul trecut a dat o recoltă bună, cea mai bună de după războiu, fapt ce a dus la intensificarea exportului, care aduse țării două milioane lire sterline.

b) probleme realizate numai în parte ori de loc.

Între aceste amintim: legea agrară, criza economică, negăsind încă echilibrul dintre producător și vânzător (exportul); rețacarea financiară, „moravurile” publice etc... Toată lumea recunoaște însă că piedecile au fost într'adevăr de neinvin.

c) probleme care pentru natura lor nu au ajuns la maturitate.

Cea mai gravă dintre aceste e problema minorităților. D. Maniu a însărcinat pe deputatul Popp să studieze problema călătorind în acest scop în acele State care au minorități. Între timp guvernul a acordat 25 milioane Lei școlilor minoritare. România e statul care în sud-estul european tratează minoritățile naționale mai bine ca oricare altul. Maniu a făcut totul să reducă toate asperitățile încheiând legături — cu Iugoslavia, Bulgaria, Grecia și Albania, cu care putea avea ușor conflicte tocmai din cauza minorităților românești din acele țări. Cu toate bunele intențiuni nu s'a putut rezolva de tot problemele din Basarabia și Dobrogea, aceasta din motive cari aparțin politicii generale. Se datorește în schimb — de bună seamă — instrucțiunilor președintelui Maniu că delegația română a acceptat la recenta conferință dela Haga, intermedierea italiană în chestiunea optanților unguri.

OPOZIȚIA.

România mai are alte trei probleme specifice românești, care ca niște munți de ghiață periclitează „corabia” guvernului Maniu: acea latentă a Prințului Carol, etatea tinăra a Regelui, din care împrejurare a rezultat Regenta, trecută și ea printr'o criză tocmai sub guvernarea Maniu, din cauza morții unui membru al ei, și problema antisemită, care face ca mereu să explodeze convulsii de ale fanaticilor.

Opoziția o formează azi liberalii, urmași de generalul Averescu, socialiști, unguri, contrari dela început oricărui guvern, germani și sioniști. Poziția lui Maniu e cu toate aceste așa de sigură încât opoziția, răsfirată ori chiar unită, e absolut incapabilă să o pericliteze.

Cât despre politica externă d. Maniu a continuat directivele generale de după războiu: pacea cu țoți vecinii. A luat contact cu Bulgaria și Unguria. A stipulat un tratat important de arbitraj cu Polonia. A semnat pactul Kellog în cadrul pactului Litvinov la Mosca. A dus la bun sfârșit Concordatul prea mult discutat cu Sf. Scaun. A încheiat tratat comercial cu Italia, lucrăză la altele cu Germania, Anglia, Austria, Ungaria, Iugoslavia, Cehoslovacia și Bulgaria. Curentul francofil predomină încă, mai ales pe teren financiar și bancar, a fost reprezentat de Charles Rist profesor la Sorbonne, viceguvernator la Banca Franței și care a funcționat la București ca

și consilier la Banca Națională Română.

În fine, bilanțul întreg al acestor prime 15 luni de guvernare e favorabil sub toate aspectele. România a făcut un pas însemnat pe drumul progresului și a democrației. Maniu reprezintă spiritul occidental. El nu e un revoluționar și aceasta, poate, e bine pentru țara sa în condițiile actuale. Advocatul Maniu e respectuos de legi și e evoluționist. E hotărât, nu însă fanatic și nici încâpăținat. A acceptat și duce o luptă aspră cu liberalii, dar luptă fără patimă și cătuși de puțin nu-i orbit de interese exclusiv de partid; el a ținut totdeauna mai mult la interesele țării sale.

În aceasta luptă de principii și mijloace noi italienii putem face o constatare foarte interesantă. Brătianu și Maniu se luptă în numele democrației cu mijloace parlamentare. Și cu toate aceste fac uz și de niște expediente împrumutate dela fasciști.

Cetățerii își vor reaminti — desigur — că în 1929 liberalii — spre a crea dificultăți guvernului Maniu, au favorizat conspirația pseudo-fascistă a colonelului Stoica. Mai există apoi (pe hârtie. Nota trad.) un alt curent așa zis fascist, liga „Vlad Tepeș” a lui Grigore Filipescu, fiul bărbatului de Stat Nicolae Filipescu, de care înainte de războiu lumea s'a ocupat mult, fiind un „intervenționist”. Grigore Filipescu, directorul ziarului Epoca desvoltă o activitate în favoarea dictaturii, până că l'au și botezat „Micul Mussolini”. Tendințele sale — după cât se spune — ar fi favorizate și de generalul Averescu și liberalii (Stoica).

Pentru înfrânarea unor asemenea încercări Maniu a cultivat tineretul favorizând formarea organizațiilor: „Chemarea”, „Străjerii Regelui”, „Voinicii”.

„Voinicii” sunt organizați — așa a declarat Președintele Maniu la Camera — spre a nu lăsa ca tineretul român, și în prima linie aceea din partidul național-fărănist, să aibe soarta acelei rusești, unde țărani au căzut pradă unui curent spiritual străin. — „Voinicii” nu sunt militarizați, nici armați; armele lor sunt: mîntea și spiritul lor. Seamănă Scuti-lor și Socoliștilor; sunt un fel de anti-toxină contra proletariului muncitoresc organizat. Liberalii îi numesc semifasciști. „Chemăriștii” sunt tinerii naționaliști, ardeleni, — legionari.

„Străjerii Regelui” sunt precum și numirea însăși îi tradează o organizație eminamente monarhică.

Democrația română stă între bolșevici la răsarit și între fasciști la apus. Ne bucurăm putând constata că spre triumful civilizației occidentale guvernul Maniu va conduce încă multă vreme destinele națiunii, care se mândrește că-și trage originea dela Roma.

Dr. OSCAR RANDL

Primăria Municipiului Cluj.

No. 4384—1930

Anunț.

Primăria Municipiului Cluj, publică concurs pentru ocuparea alor 18 posturi de păzitori de câmp, încredințați cu paza hotarului orașului Cluj, pe timp de un an începând dela 1 Aprilie 1930 până la 31 Martie 1931, cu leafă lunară de câte 1680 Lei.

Reflecții la aceste posturi își vor înainta cererile împreună cu actele de lipsă cel mai târziu până la 29 Martie 1930 la registratura generală a Primăriei cu atât mai vârtos, întrucât cererile întrate după aceasta dată nu se vor lua în considerare.

Pentru efectuarea alegerii păzitorilor de câmp proprietarii de pământ din hotarul orașului, precum și concurenții se convoacă pe ziua de 29 Martie 1930, ora 10 a. m. în sala de ședințe a Primăriei.

Primăria Municipiului Cluj.

Apel la partidul liberal?

Ziarele de suburbie și rușine profesională în frunte cu „Viitorul”, „Indreptarea” și „Ordinea” sunt pline de un timp încoace de grosolane infecte minciuni la adresa actualii regim și conducători. Nimic nu este cruțat de acești pitici ai condeiului toate reformele buce s'au adus în această țară în timpul din urmă, sunt aspru criticate și sbiciuite dacă n'au fost făcute de vre-un agent liberal ori treduș averescan. Mărturisim de altfel sincer că nici nu ne-am ridicat cu tăria împotriva acestor atacuri veninate, deoarece dela „Viitorul” și „Indreptarea” nu te poți aștepta cât la astfel de calomniile stupide. Revolta noastră cade însă mai ales asupra unora din ziare care se afixează „independente” făcând zilnic jocul liberal ori pe cel averescan, și al unei alte grupări politice.

În fruntea acestor oficine venale și desgustătoare stă fără îndoială „Ordinea” dela București. Aceasta gazetă căreia în fiecare zi îi „vorbește un bun român” (săptămăna trecută i-a vorbit dl Filderman), această gazetă care se pretinde de un naționalism intransigent, deasupra partidelor, face în numărul său de ieri un apel pentru „salvarea țării”, ce credeți căre cine și cum? Către partidul liberal sub o formulă disperată și ridicolă: „*Partidul liberal să-și facă datoria*”. Partidul liberal să ia puterea căci... țara îi va fi deapauri „recunoscătoare” (sic). Justificarea acestei chemări scrierii dela „Ordinea” o găsim în fațetele „istorice ale partidului liberal”. Cari sunt aceste fapte? Ne-o spune tot Ordinea: România mică, România Mare, votul obștesc, reforma agrară etc. și toate celelalte pretenții

absurde ale patriotismului pe care nu odată liberalii au încercat să-l monopolizeze. Dar să fim serioși domnilor! Până când partidul liberal va mai continua să acapareze toate marile realizări ale unei națiuni, în patrimoniul exclusivist al câtorva brățieni și tancreni?! Nu vă pare ridicolă afirmația că partidul liberal a făcut România-Mare, ca și când cei 800.000 martiri naționali, nici n'ar fi existat sau ar fi fost cu toții liberali?! Faptele partidului liberal în loc să-i facă fală, îl descalifică iremediabil. Și atunci „Ordinea” vine să facă apel la cine? La partidul liberal?! Dacă acești scribi ar mai avea pe față pelița rușinei și-ar da singur sancțiunile cuvenite. Dar în partidul liberal și în ceata slujilor lui a dispărut de mult aceste noțiuni elementare de bun simț. VALERIU V. POGĂCEANU.

Telegrama dlui Masaryk către d. Iuliu Maniu

București, 14. Ca răspuns la telegrama de felicitare p care d. Iuliu Maniu, președinte e Consiliului de Miniștri, a trimis-o dlui Masaryk, cu ocazia recetelor sale aniversări. Președintele Republicii Cehoslovace a adresat dlui prim-ministru următoarea telegramă: Dovezile de simpatie pe care le-am primit din partea României cu ocazia aniversării mele mi-au fost foarte scumpe. Apreciez mai cu seamă pe aceea a guv. ca-e a binevoit să trimită o misiune specială pentru a-mi transmite felicitările Dvoastre. Mulțumesc guvernului din toată inima și vă mulțumesc și Dvoastră în particular pentru bunele cuvinte pe care ați binevoit a mi le adresa în telegrama Dvoastră de care am fost profund mișcat. T. G. Masaryk

FABRICA DE STICLĂRIE TURDA S. A.

CONVOCARE

Domnii acționari ai Fabricii de Sticlărie „Turda” S. A. sunt invitați a lua parte la

Adunarea Generală Ordinară

se va ținea la 22 Martie 1930 orele 4 p. m. în birourile Fabricii în Turda, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constatarea numărului acționarilor prezenți și constituirea adunării generale, conform art. 13 din statute.
1. Prezentarea rapoartelor Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori, stabilirea Bilanțului și a contului Profit și Pierderi, distribuția profitului

realizat și descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori de gestiunea anului 1929.

3. Alegerea a 2 membri în Consiliul de Administrație cu mandat de 3 ani conform Art. 16.
4. Alegerea Comitetului de Censori cu mandat pe un an Art. 23.
5. Satorirea jetoanelor pe anul de gestiune 1930.
6. Inchiderea adunării generale.

Turda, la 8 Martie 1930.

Consiliul de Administrație.

Domnii acționari cari doresc a lua parte cu drept de vot la adunare, sunt rugați în sensul art. 10 din statute a și depune acțiunile cel mai târziu până la 17 Martie 1930 la Banca Centrală pentru Industrie și Comerț S. A. din Cluj sau la una din filialele sale sau la Caseria Fabricii în Turda.

BILANȚ LA 31 DECEMBRIE 1929

Cassa			63.042	50	Capital			14.000.000	
Hârtii de valoare			1.050.000		Fond de amortizare	31.462.807			
Imobile:					Rezervă specială pentru creanțe dubioase	786.987			
Uzina	10.940.669	38			Fond de pensuni	527.337	35		
Colonia	6.401.643	02	17.342.312	40	Fond muncitoresc	152.097	98		
Mașini	6.221.910	33			Fond de rezervă statutar	374.781	78	33.304.011	1
Instalațiuni	17.574.237	78	23.796.148	11	Conturi curente	15.353.790			
Unelte	663.747				Furnizori	6.636.900	04		
Forme	2.137.447	41	2.801.194	41	Diverși creditori	1.006.457	86	22.997.167	90
Fabr. de sticl. în depozit			12.889.570	40	Efecte de plată			17.418.000	
Fabr. de ceramică în depozit			1.657.380	95	Dividende nereclamate	61.161	79		
Magazia de materiale			1.634.033	67	Transitorii	1.086.923		1.148.084	79
Materii prime			2.385.647	74	Profit reportat din 1928	507.619	76		
Articole pentru ambalat			577.717	25	Profit net 1929	2.088.201	11	2.595.829	87
Efecte de primit			1.652.944						
Clienți	27.125.881	05							
Amortizări	2.545.931	81	24.579.949	24					
Mobilier în birouri, fabr. și colonie			716.023						
Vehicle			317.130						
								91.463.093	67

PROFIT SI PIERDERE

Cheltuieli generale comerciale:					Profit reportat din 1928	507.619	76		
Dobânzi și comisioane	9.002.635				Beneficiul realizat din vânzări 1929	37.057.312	86	37.564.932	62
Salariile pers. ad-tiv	3.204.976	46							
Transporturi plătite CFR	4.880.396	16							
Chelt. cu întreținerea depozitului Buc.	3.024.964	16							
Chelt. cu întreținerea biroului „Butelia”	610.460	45							
Cheltuieli diverse	4.960.787	71	25.684.219	94					
Fondului de amortizare pe 1929									
Rezervă pt. creanțe dubioase	786.987								
Absrieri dela contul „Clienți”	1.683.689	81	2.470.676	81					
Profit reportat din 1928	507.619	76							
Profit net 1929	2.088.210	11	2.595.829	87					
								37.564.932	62

Turda, la 31 Decembrie 1929.

Pentru contabilitate:
ss. Enea Hulea,
șef contabil-procurist

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Dr. George Popescu, președinte	ss. Ing. Virgil Dessilă,	ss. Ionel Comșea, ad-tor delegat
ss. Dr. Alex. Dragomir,	ss. Lazar Simon,	ss. Dr. Ing. I. C. Mircea,
	ss. Vasile Candrea,	
	ss. Dr. Mihail Moldovan,	ss. Iuliu Mandi.

COSILIUL DE CENSORI:

Prezentul bilanț s'a examinat și s'a găsit în deplină ordine.

Turda la 11 Martie 1930.

ss. Dr. Laurian German, președinte	ss. Coriolan Dămăcus,	ss. Adrian Oțoiu,	ss. Nicolae Muntiu, expert contabil	ss. Victor Pop.

Rezultatul alegerilor comunale din întreaga țară:

București
 naționali-tărăniști: 20,062
 liberali: 12,522
 lupu-averescani: 4,291
 socialiștii: 1,686
 comuniștii: 552
 disidenții gub.: 362
 evreii: 365
 Mandatele s'au repartizat astfel:
 Sectorul de verde: guvernul 14 mandate, liberalii 6 mandate, sectorul de negru: guvernul 13 mandate, liberalii 6 mandate, sectorul de alb: guvernul 13 mandate, liberalii 7 mandate, sectorul de galben: guvernul 11 mandate, liberalii 9.

CAMPINA
 Naț-tăr.: 962.
 Liberalii: 720.

VALENII DE MUNTE
 Naț-tăr.: 379.
 Liberalii: 34.

PIATRA NEAMȚ
 Naț-tăr.: 2374.
 Liberalii: 1236.
 guvernul 21 locuri, liberalii 11 locuri.

C. LUNG (Muscel)
 Naț-tăr.: 1055.
 Liberalii: 739.

BUHUȘI
 Naț-tăr.: 944.
 Liberalii: 398.
 guvernul 13 locuri, liberalii 5 locuri.

DRAGAȘANI
 Naț-tăr.: 1594.
 Liberalii: 496.

GAEȘTI
 Naț-tăr.: 482.
 Liberalii: 38.
 Averescanii: 165.

GOVORA
 Naț-tăr.: 110.
 Liberalii: 116.

OCNELE-MARI
 Naț-tăr.: 743.
 Liberalii: 235.

SOROCA
 Naț-tăr.: 2140.
 Liberalii: 385.
 Evreii: 418.

ORHEI
 Naț-tăr.: 1471.
 Liberalii: 718.
 guvernul 21 locuri, liberalii 11 locuri.

BOLGRAD
 Naț-tăr.: 1351.
 Gospodarii: 207.

TIGHINA
 Naț-tăr.: 1656.
 Comuniștii: 1316.
 Liberalii: 311.

BRĂILA
 Naț-tăr.: 3570.
 Liberalii: 2707.
 Averescanii: 422
 guvernul 18 locuri, liberalii 14 locuri.

CHIȘINAU
 Naț-tăr.: 3364.
 Averescanii: 1161.
 Evreii: 2005.
 Rușii: 1636.

Sinaia
 naționali-tărăniști: 339.
 liberali: 272
 guvernul 9 locuri, liberalii 7 locuri.

Pucioasa (Dâmbovița)
 național-tărăniști: 726
 liberali: 427

Slatina
 naționali-tărăniști: 745
 liberali: 725
 guvernul 9 locuri, liberalii 9 locuri.

Zimnicea
 guvernul 10 consilieri, liberalii 4, averescanii 4.

Rădăuți
 naționali-tărăniști: 1225
 liberalii: 947
 bloc cetățenesc: 635
 disidenți gub.: 550

Siret
 naționali-tărăniști: 813
 liberali: 368

Craiova
 naționali-tărăniști: 4129
 liberalii: 2554

Bacău
 Guvernul 20 consilieri.
 Liberalii 12 consilieri.
 Iași

Naț.-tăr. 5606.
 Liberali 4504.
 Cuziști 881.

Râmnicul-Vâlcea
 Naț.-tăr. 1570.
 Liberali 1358.

Târgoviște
 Naț.-tăr. 1041.
 Av. + lib. 756

Tg.-Jiu
 Naț.-tăr. 895.
 Lib. + Av. 723.

Pitești
 Naț.-tăr. 1262.
 Liberali 1366.
 Averescani 181.

Râmnicul-Sărat
 Naț.-tăr. 1610.
 Liberali 938.

HOTIN
 Naț.-tăr.: 1532.
 Liberalii: 465.

BĂLȚI
 Naț.-tăr.: 1916.
 Liberalii: 528.
 Comuniștii: 525.

ALEXANDRIA
 Guvernul 9 consilieri, liberalii 9.

BUZAU
 Naț.-tăr.: 2898.
 Liberalii: 2098.

CONSTANȚA
 Guvernul 18 consilieri, liberalii 14.

CALARĂȘI
 Guvernul 18 consilieri, liberalii 14.

PLOEȘTI
 Naț.-tăr.: 4939.
 Liberalii: 3377.
 Lupist-averesc.: 429.
 Bloc cetăț.: 326.
 Meseriașii: 276.
 Comuniștii: 202.
 Socialiștii: 203.

Galați
 Național-Tărănesc: 5869
 Liberalii: 3467
 Averescanii: 230
 Iorghiști: 465

Vâlcov
 Național-Tărănesc: 837
 Liberalii: 455

Chilia-Nouă
 Național-Tărănesc: 2097
 Liberalii: 243
 Evreii: 208

Tg.-Neamț
 Național-Tărănesc: 850
 Liberalii: 534.
 Guvernul 11 locuri, liberalii 7 locuri.

Reni
 Național-Tărănesc: 934
 Liberalii: 304
 Iorghiștii: 88

Cetatea-Albă
 Național-Tărănesc: 1560
 Liberalii: 896
 Averescanii: 831

Tecuci
 naționali-tărăniștii: 1,208
 liberali: 839
 averescanii: 530

Rezultatele din Ardeal:

CLUJ
 Cartelul partidului naț.-tărănesc 6940
 Liberalo-averescano-cuziștii 2435
 Grupa Șimon 1348
 Comuniștii 533
 Anulate 71

BRAȘOV
 Inscrisi: 17.208.
 Votanți: 9925.
 Național-tărăniști: 7886.
 Liberali-averescanii: 1045.
 Socialiștii: 792.
 Anulate: 202.

SIBIU
 Inscrisi: 14.863.
 Scos buletine: 10.078.
 Votanți: 8038.
 Național-tărăniștii: 7043.
 Liberalii: 928.
 Disidenții: 208.
 Anulate: 172.

TG. MUREȘ
 Inscrisi: 8434.
 Scos buletine: 6309.
 Votanți: 5652.
 Național-tărăniștii: 2662.
 Muncitorii: 1502.
 Bloc. cetățenesc: 1161.

Liberalii: 258.
 Anulate: 69.

SATU MARE
 Inscrisi: 13.311.
 Distribuite: 9723.
 Votanți: 8583.
 Național-tărăniști: 4138.
 Lupiști: 493.
 Socialiștii: 3334.
 Liberalii: 424.
 Anulate: 194.

Timișoara
 național-tărăniști: 7622
 comuniștii: 3531
 bloc cetățenesc: 1555
 liberalii: 1469
 Guvernul 24 mandate, comuniștii 12.

Oradea
 naționali-tărăniști: 5934
 liberalii: 1120
 bloc muncitoresc: 2339

Arad
 Naț.-tăr. 5618.
 Part. maghiar 4730
 Liberali 923.
 Muncitorii 628.
 Guvernul 18 mandate, maghiarii 14.

Primăria Municipiului Cluj.

No. 4086—930.

Anunț.

Municipiului Cluj va da în parte pentru lucrarea în anul 1930 terenul de circa 297 jugh. dela Tarcea, partea așa numită Mărgău și răturile din valea Feiurdu-lui, proprietatea Primăriei.

Darea în parte se va face pe cale de licitație publică cu oferte în scris, închise și sigilate, care se va ține în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 88—110 din legea asupra Contabilității publice în ziua de 3 Aprilie 1930, ora 11 a. m. înaintea Comisiei de licitație, sala de ședințe.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul Maerștei centrale a Primăriei Calea Traian No. 19.

Cluj, la 5 Martie 1930.

Primăria Municipiului Cluj.

Cetiți și răspândții „CHEMAREA”

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special *Intankamen*.

Măriasa Dl Doctor Șimon aproape Consilier la orașul Cluj, aproape Primar al Clujului, autorul mai multor telegrame, premiate de Academia Română din Budapesta, tatăl darnic al unei haite de agenți electorali, flămânzi rău, eroul și învingătorul cu 81% (sigur!) în dimineața alegerilor și învingătorul cu 2—3 procente seara la număratul... bobocilor, fost iubit șef al sexului gingaș și delicate rozătoare de buget al orașului, admirator al splendorilor cai albi ai primăriei, Directorul Monitorului Oficial al Persoanei Sale: „Kolosvári Friss Ujság”, etc., etc... Adio și n'am cuvinte.

Dl Abonatu, com. „Chemarea”. Așa stăm cu chestiunea că avem un administrator nou, care ne terorizează teribil. Nu ne dă hârtie, penițe de scris, nu ne dă un singur ban, numai după ce zice că toți abonații ziarului își vor plăti abonamentele. Apoi mă rog frumos, dacă am ajuns odată aici, apoi decât să

Balul nostru

În cursul săptămănei trecute, deși în plină campanie electorală, am mai primit următoarele răscumpărări de bilete de onoare dela Balul „Chemării”. Donatorilor le exprimăm și pe aceasta cale mulțumirile noastre vii:

Dr. Liviu Micșa dep. 200 Lei.
 Dr. Teodor Popa dep. Oradea 500 Lei.

Rugăm insistent pe onorații noștri abonați să achite costul abonamentului.

A APĂRUT!

de curând

ALMANACHUL

locuitorilor din Orașului Cluj pe anul 1929—30.

Recomandăm călduros tuturor cetitorilor noștri aceasta lucrare frumoasă și de o rară utilitate a dlui *polițai Mihnea*.

Prețul Lei 200.—